

Voorstel voor	Commissie financiën en beleidsuitvoering
Vergaderdatum	10 april 2024
Onderwerp	Wijziging GR Aqualysis
Agendapunt	4
Portefeuillehouder	W.A. Siebring
Opsteller/indiener	bestuursondersteuning@vechtstromen.nl
Vertrouwelijkheid	Nee

Routing	Besluit
Advies commissie 10 april 2024	
Besluit algemeen bestuur 24 april 2024	

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld om af te zien van een zienswijze op de wijzigingen in de GR Aqualysis, inhoudende:

1. verplichte aanpassingen naar aanleiding van de gewijzigde wet op de gemeenschappelijke regelingen:
 - a. uitbreiding op recht op zienswijze;
 - b. plicht bestuur om te reageren op zienswijzen;
 - c. wijzigingen termijnen begrotingscyclus;
2. gekozen aanpassingen naar aanleiding van de gewijzigde wet op de gemeenschappelijke regelingen:
 - a. geen andere zienswijzen te vragen dan wettelijk verplicht;
 - b. participatie van inwoners;
 - c. actieve informatieplicht door bestuur;
 - d. geen gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen;
 - e. elke vier jaar de gr te evalueren;
 - f. de manier van uittreden te bepalen;
3. aanscherping van de gemeenschappelijke regeling op:
 - a. het belang van Aqualysis;
 - b. de taken van Aqualysis;
 - c. de bevoegdheden van het bestuur en rol van de directeur;
 - d. de arbeidsvoorwaarden die van toepassing zijn;
 - e. de archiefbepalingen.

II. Kernboodschap

Naar aanleiding van de wijziging van de wet op de gemeenschappelijke regelingen én het ontstaan van Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD) moest de gemeenschappelijke regeling van Aqualysis worden aangepast.

Deze aanpassingen zijn voor een deel wettelijk verplicht. Een ander deel bestaat uit keuzes die naar aanleiding van de wet gemaakt zijn. Tot slot bleek dat een aantal zaken beter of anders geformuleerd moesten worden.

Op basis van de wet heeft het algemeen bestuur de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de wijzigingen.

De wijzigingen zijn in lijn met de wet en doet recht aan de manier waarop Vechtstromen haar bedrijfsvoeringsorganisatie wil laten uitvoeren. Daarom is het niet nodig om een zienswijze in te dienen.

III. Waarom wordt dit voorgesteld? Wat wil het AB met het voorstel bereiken?

Het algemeen bestuur heeft vanuit de wet het recht om een zienswijze in te dienen. Met deze zienswijze kan zij het bestuur van Aqualysis wijzen op fouten of vragen om wijzigingen. Beiden zijn in dit geval niet aan de orde en daarom kan het algemeen bestuur het bestuur van Aqualysis laten weten dat Vechtstromen geen zienswijze indient.

Indicator voor beleidsmonitoring

Niet van toepassing.

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

Vechtstromen heeft geen eigen laboratorium meer. We voeren ons laboratoriumwerk uit samen met WDOD, Vallei en Veluwe, Zuiderzeeland, Rijn en IJssel in één organisatie: Aqualysis. Dit noemen we een bedrijfsvoeringorganisatie die valt onder de Wet op de gemeenschappelijke regelingen.

Die wet is gewijzigd en daarom moet er een aantal dingen worden aangepast. Bij een deel van die zaken hadden we geen keuze, die moeten overgenomen worden uit de wet. Bij andere zaken was er wel een keuze, die keuzes zijn gemaakt en worden hieronder bij 'argumenten' uitgelegd.

Tot slot waren er nog een aantal zaken die beter of anders geregeld konden worden. Zaken waar onduidelijkheid over was of juist te veel ruimte gaven. We hebben het doel van Aqualysis nu helder beschreven. Binnen deze grenzen kan Aqualysis de huidige taken uitvoeren maar ook haar blik richten op de toekomst en blijven ontwikkelen.

Wij zijn niet alleen eigenaar maar ook klant van Aqualysis. Door aanpassing van de beschrijving van de taken van Aqualysis houden we de flexibiliteit die we nodig hebben maar houdt Aqualysis en haar eigenaren zicht op het laboratoriumwerk dat buiten Aqualysis wordt gedaan. Dat inzicht is nodig om verder te ontwikkelen.

Daarnaast zijn de taken van directie en bestuur strakker omschreven.

Als deelnemer in de gemeenschappelijke regeling heeft het algemeen bestuur de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de wijzigingen van de regeling zoals die nu worden voorgesteld. Kijkend naar de inhoud lijkt er geen aanleiding te zien om een zienswijze in te dienen.

V. Alternatief voorstel

Een alternatief voorstel ligt niet voor de hand.

VI. Argumenten

1.1 De voorgestelde wijzigingen zijn in het belang van Vechtstromen en Aqualysis

Ambtelijk is Vechtstromen betrokken geweest bij de voorgestelde wijzigingen. De wijzigingen die nu worden voorgesteld zijn, noodzakelijk en/of goed voor Vechtstromen. Daarom wordt voorgesteld om geen zienswijze in te dienen.

2.1 Een drietal voorgestelde wijzigingen zijn verplicht door de wetswijziging

Door de wijziging van de wet op de gemeenschappelijke regelingen zijn er drie wijzigingen waar geen ruimte bestaat om keuzes te maken. Dit gaat om de uitbreiding van het recht op zienswijze (art. 31 lid 1 GR Aqualysis), de plicht om te reageren op zienswijzen (art. 21 lid 4 GR Aqualysis) en het wijzigen van de termijnen in de begrotingscyclus (art. 19, 21, 22, 29 GR Aqualysis).

3.1 Vier wijzigingen moesten worden doorgevoerd met keuze ruimte

De onderwerpen 'uitbreiding zienswijzen', 'gemeenschappelijke adviescommissie', 'evaluatie' en 'uittreden', moesten door de wetswijziging ook gewijzigd worden. Hier was ruimte om zelf te bepalen hoe deze wordt ingevuld.

3.a.1 geen verplichte andere zienswijzen vragen

De wet geeft de mogelijkheid om in de gemeenschappelijke regeling extra onderwerpen op te nemen waarop het bestuur een zienswijze moet vragen van haar deelnemers. Voor Aqualysis is er voor gekozen om hier geen expliciete onderwerpen op te nemen in de regeling omdat er op dit moment geen onderwerpen zijn die zich daar voor lenen.

3.a.2 bestuur kan bepalen dat er wel een zienswijze gevraagd wordt

Voorgesteld wordt om in artikel 12 van de regeling op te nemen dat het bestuur wel kan bepalen dat zij toch een zienswijze wil vragen.

3.b.1 Participatie van inwoners loopt via de waterschappen

De wet vraagt om bepalingen over participatie van inwoners. Aqualysis is een bedrijfsvoeringorganisatie waarbij participatie weinig tot niet aan de orde zal zijn. Daarom is het voorstel om geen aparte manier van participatie te ontwikkelen maar dat via de lijnen te laten lopen die de waterschappen zelf al hebben. (art. 14)

3.c.1 het bestuur krijgt nu ook de plicht om actief te informeren

Hoewel het bestuur van Aqualysis over het algemeen prima zorgde dat de deelnemers wist wat hij moest weten, was dat nog geen plicht. Met de wijziging van de regeling krijgen zij de plicht om, naast gevraagd, ook ongevraagd de informatie te verstrekken die nodig is. (art. 15)

3.d.1 Er kan geen gemeenschappelijke adviescommissie worden ingericht

In de wet staat dat er een keuze gemaakt moet worden of men een gemeenschappelijke adviescommissie wil inrichten. Deze adviescommissie echter, op grond van dezelfde wet, alleen mogelijk voor openbare lichamen en niet voor bedrijfsvoeringorganisaties zoals Aqualysis. Daarom wordt er geen adviescommissie ingericht.

3.e.1 De regeling wordt elke vier jaar geëvalueerd

Het voorstel is om elke vier jaar de regeling te evalueren, op die manier houden we goed zicht of de regeling nog voldoet aan dat wat de deelnemers (als eigenaar én als klant) en Aqualysis nodig hebben. (art. 30)

3.f.1 De berekening van de gevolgen van uittreding wordt vastgelegd

Hoewel er al een artikel was opgenomen over uittreden, wordt nu in artikel 33 beter beschreven hoe de gevolgen van uittreden worden berekend.

3.f.2 Er is geen rekenmethode opgenomen

Bij veel regelingen is er een strikte rekenmethode opgenomen waarin precies staat wat de uittreedsom is. Meestal X procent van de jaarlijkse bijdrage van de deelnemer. In deze regeling is er voor gekozen om dat niet te doen.

3.f.3 Aqualysis is geen kantoororganisatie maar een laboratorium

Aqualysis is een laboratorium dat minder snel afgeschaald kan worden dan een kantoororganisatie. Waar in een kantoororganisatie kosten vooral zitten in personeel, werkt dat op een laboratorium anders. Een machine draait x aantal minuten of uren en moet bediend worden, ongeacht of zich in deze machine 3 of 30 monsters bevinden.

3.f.4 De gevolgen van uittreding kan bij de verschillende deelnemers enorm verschillen

Waar het uittreden van een deelnemer met een kleine afname, kan worden opgevangen. Kan het uittreden van een grote deelnemer/klant, zoals Vechtstromen, in het zwartste scenario leiden tot beëindiging van de regeling. Daarom is het niet mogelijk een rekenmethode vast te leggen in de regeling.

4.1 De regeling is daarnaast op nog een aantal onderdelen gewijzigd

De regeling moet gewijzigd worden omdat de wet gewijzigd is. Dat was een goede aanleiding om de regeling nog een keer door te nemen en een aantal zaken aan te scherpen. Daarbij zijn ook bijvoorbeeld de namen van Groot Salland en Reest en Wieden vervallen en is de naam van Waterschap Drents Overijsselse Delta ingevoegd.

4.a.1 Het belang van Aqualysis is aangepast op de huidige stand van zaken

In elke regeling is een 'belang' opgenomen. Het belang is de reden waarom de regeling bestaat. In de oorspronkelijke regeling stelde het vooral op 'laboratorium activiteiten' terwijl dat niet meer het enige is. Zij ondersteunen ons bij de uitvoer van onze wettelijke taken met laboratoriumactiviteiten, maar ook met advies. De regeling is daar op aangepast in artikel 3.

4.b.1 De inrichting van de taken was te nauw

In artikel 4 zijn de taken van Aqualysis beschreven. Het oude artikel was niet meer passend bij de taken die zij uitvoeren en gaf onvoldoende flexibiliteit om de organisatie toekomstbestendig in te richten.

4.b.2 De afname van taken gaf ruimte voor ruis

In artikel 5 staat beschreven hoe deelnemers taken afnemen. In de afgelopen jaren is er geregeld ruis ontstaan over de vraag of alles moet worden afgenomen bij Aqualysis en wie wat in de markt mocht zetten. Met de herformulering van dit artikel is voor iedereen duidelijk dat uitgangspunt is dat we afnemen bij Aqualysis, maar dat ons DB gemotiveerd mag afwijken van dit uitgangspunt. Door af te spreken dat we dit ook meedelen aan Aqualysis krijgen alle deelnemers zicht op dat wat er buiten Aqualysis om gaat en waarom, daar kan dan eventueel de bedrijfsvoering op worden aangepast.

4.c.1 De bevoegdheden van het bestuur zijn beter beschreven

Artikel 7 omschrijft de bevoegdheden van het bestuur. Ze zijn anders, duidelijker, omschreven dan in de oorspronkelijke tekst maar hebben inhoudelijk geen wijzigingen.

4.c.2 De positie van de directeur is beter vastgelegd

In artikel 25 is scherper vastgelegd wat er binnen het takenpakket van de directeur valt en wat bestuur en deelnemers van de directeur mogen verwachten.

4.d.1 arbeidsvoorwaarden aangepast naar Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren

De wijziging van artikel 26 is voornamelijk technisch. De 'ambtenarenstatus' is al een paar jaren geleden vervallen voor bijna alle ambtenaren in Nederland en die wordt met deze wijziging ook uit de regeling gehaald.

4.e.1 De archiefbepaling was niet in lijn met de Archiefwet.

Met deze wijziging is ook de archiefbepaling in artikel 27 aangepast op de geldende wetgeving. Er zal waarschijnlijk binnenkort een nieuwe Archiefwet in werking treden maar daarvoor hoeft dit artikel niet gewijzigd te worden.

VII. Risico's en kanttekeningen

Niet van toepassing.

VIII. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

IX. Communicatie

Niet van toepassing.

X. Juridische zaken

Dit voorstel is voor een groot deel juridisch. Alle juridische overwegingen zijn in het voorstel opgenomen.

XI. Uitvoering

Het algemeen bestuur kan met dit voorstel een zienswijze geven op de inhoud van de wijzigingen.

Nadat alle deelnemers een zienswijze hebben gegeven zal het bestuur van Aqualysis hierop een reactienota schrijven. En deze met de voorgestelde wijziging naar het dagelijks bestuur sturen.

Het dagelijks bestuur zal hierop toestemming vragen aan het algemeen bestuur om de regeling te mogen wijzigen. Het algemeen bestuur kan dan niet meer inhoudelijk over de wijzigingen besluiten maar kan alleen de toestemming weigeren als de voorgestelde wijzigingen in strijd met het algemeen belang of met het recht zijn. Na toestemming kan het dagelijks bestuur de regeling wijzigen.

XII. Bijlage(n)

1. Besluit.
2. Aanbiedingsbrief Aqualysis.
3. Toelichting door het bestuur voorgestelde wijzigingen GR Aqualysis.
4. Wijzigingsvoorstel Conceptversie GR Aqualysis - inclusief arceringen.
5. Wijzigingsvoorstel Conceptversie GR Aqualysis.

Besluit wijziging gemeenschappelijke regeling Aqualysis

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 10 april 2024;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

om af te zien van een zienswijze op de wijzigingen in de GR Aqualysis, inhoudende:

1. verplichte aanpassingen naar aanleiding van de gewijzigde wet op de gemeenschappelijke regelingen:
 - a. uitbreiding op recht op zienswijze;
 - b. plicht bestuur om te reageren op zienswijzen;
 - c. wijzigingen termijnen begrotingscyclus;
2. gekozen aanpassingen naar aanleiding van de gewijzigde wet op de gemeenschappelijke regelingen:
 - a. geen andere zienswijzen te vragen dan wettelijk verplicht;
 - b. participatie van inwoners;
 - c. actieve informatieplicht door bestuur;
 - d. geen gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen;
 - e. elke vier jaar de gr te evalueren;
 - f. de manier van uittreden te bepalen;
3. aanscherping van de gemeenschappelijke regeling op:
 - a. het belang van Aqualysis;
 - b. de taken van Aqualysis;
 - c. de bevoegdheden van het bestuur en rol van de directeur;
 - d. de arbeidsvoorwaarden die van toepassing zijn;
 - e. de archiefbepalingen.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 24 april 2024.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris